

SLOVENSKI NAROD.

Lahaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za eden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kakor poštnina znaša. Za oznanila plačuje se od četiristo-petih vrst po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravljenštvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, Gledališka stolpa 4. Upravljenštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

O izključevanji Slovanov iz služeb mej Nemci.

II.

Brez narodnostnega načela bi ne bili Nemci izganjali Slovanov iz služeb do najnižje vrste. Slovane bi bili iz ožje sebičnosti odstranjevali od boljšega kruha, kakor poprej; ali zavesti o pomenu takega postopanja bi ne bili imeli, in še na misel bi jim ne bilo prišlo, da bi se ogibali slovanskih dekle in hlapcev. Na prvi hip bi mislil mnogokdo, da sklepi o izganjanju slovanskega življa sosebno iz najnižjih služeb prihajajo iz narodnogospodarskih dobičkov. Tako misliti bi bilo toliko lažje, ker je znano, da se Nemci izseljujejo v tuje dežele, zlasti pa v Ameriko. Sklepati bi bilo torej, da gospodarska sebičnost skrbi, da bi slovanski posli dali doslej zasedeni prostor poslom jednake vrste nemškega rodu; s tem bi se kolikor toliko zaprečilo izseljevanje nemškega naroda na tuje.

Ali proti misli o takem povodu govoriti prvič to, da ne izganjajo Nemci povsod slovanskih delavnih rok, ampak samo v takih krajih, kjer so Nemci in Slovani pomešani ali nekako na mejah. Drugače bi dosledno iz vseh nemških dežel, iz vseh krajev in mest odstranjevali Slovane; doslednost bi zahtevala to, in tako bi potem opažali, da bi ne trpeli slovanskih poslov, tudi ko bi po naključju pojedini zašli v kak nemški kraj.

Da stvar ni samo narodnogospodarska, je razvidno najbolj iz tega, da nasvetujejo sosebno po Severnočeškem, da bi najeli namesto slovanskih delavcev italijanske delavce. Poslednji neso cenejti od prvih; kajti znano je, da sosebno češki delavec ne zahteva veliko za svoje potrebe, in je češki živelj in žulj bil zlasti zarad tega pozvan, da je za dober kup večidelj sam sezidal novi Dunaj. Italijan pa pride v Avstrijo v obče, da se omasti kot zidar, zidarski mojster in v obče z delom, za katero zahteva več, nego samo poprečno dminarsko plačo, s kakeršno se zadovolji slovanski tlačan.

Tudi ni govorjenja mej Nemci, da bi tudi italijanske dekle namestile za jednako število dosedanjih slovanskih dekle. Potem pa bi v doslednosti Nemci gotovo ne marali nadomestiti dosedanjih mestnih uradnikov slovanskega rodu z italijanskimi

uradniki jednake vrste. Saj je tudi Nemcem znano, da je nemščina pretrda lupina za italijanski zob; pa uzroki so še drugi. Po vsem tem ne izključujejo Nemci Slovanov iz služeb zgolj vsled narodnogospodarske sebičnosti. Ključ izključevanju je v mnogo obsežni in konečno vseobsežni narodnostni politiki, kateri poslednji cilj je celo v državnopravnih izpreamembah.

Nikdar nam ni pozabiti, da Nemci prištevajo k Nemčiji vse one dežele, katere so bile prej priklopjene nemškemu bundu. Ker je pa veliko teh dežel, ki so še pod Avstrijo, pomešanih s Slovani, če neso celo popolnem ali z večine slovanske, je treba vsled konečne narodnopolitične namere dati tem deželam kolikor možno nemško lice.

Doslej so poštevali kako deželo za nemško ali na pr. tudi italijansko, če so spravili mesta takih dežel pod umetno oblast nemške ali italijanske narodnosti. Treba je torej najprej taka mesta trebiti; treba je mestne uradnike nastaviti iz same nemške ali italijanske narodnosti, in namenu pomaga na posled, če se odstranijo tudi slovanske dekle s hlapci vred. Slovanski rokodelci in dekla in hlapci utegnejo spraviti imetja do zmožnosti za samostojne družine, in družine bi utegnile konečno zahtevati lastnih slovanskih šol za svoje otroke. To je!

Iz tega pa utegnemo že naprej sklepati, da slovanski posli ne bodo tudi odslej po nekaterih deželah Nemcem na poti; pa Tirolskem, Solnogradskem jih ne bodo izganjali, ker v bolj ali manj ne-pomešane nemške dežele ne zahaja toliko slovanskih delavcev in dinarjev, da bi se bilo batiti, kakor da bi hoteli Slovani izbrisati dosedanj značaj dotednjim mestom ali deželam. Mesta in kraji po severnem Češkem, pa tudi Dunaj, in se ve da tudi Gradec in mesta po južnem Štajerskem, potem tudi Koroškem delajo nemškim velikim politikom jednako velike, če ne še več preglavice. Iz takih krajev je torej iztrebiti vsak sled slovanskega življa, in potem mirna Bosna.

Ta sredstva so navidezno neznatna, ali toliko bolj so pomenljiva, ker izvirajo iz važnega načela. Načelo je jedno in isto, kakor se kaže v nasprovanji avstrijsko-nemške politike, da bi ne dobili Slovani narodne jednakopravnosti. Glavna namera je tu in tam, nekatere slovanske dežele ponemčiti

ali pripraviti za občo nemško politiko. Prav za prav je v izganjanji slovanskega življa izmej avstrijskih Nemcov na malem toliko, kar tiči na velikem v letos razkriti in dejansko pričeti Bismarckovi politiki nasproti pruskonemškim Poljakom. Vsa tako sredstva imajo jeden isti glavni cilj pred očmi: Slovane iztrebiti in tako Nemcem povečati prostor in razsiriti tla.

Krivica se Slovanom godi tu in tam; krivica pa ni samo v tem, da se jemlje Slovanom zaslужek v sedanjosti, ampak tudi v tem, da se Slovani iztrebljajo tam, kjer so njih predniki pomagali kopiti bogastvo tujcem. Mesta in kraji s pomešanim prebivalstvom v sedanjosti niso posledica zgolj nemškega ampak tudi slovanskega dela in truda. Količor bolj je znano, da je bil Slovan tlačan pri delu in zidanji v preteklosti, toliko očitnije je, da v poljedeljskih kulturah in raznovrstnih stavbah pomešanih dežel in mest je tudi velik del slovanskega navora. Slovanski predniki so delali nemškim tujcem v prid, in za plačilo naj se slovanski nasledniki izganjajo iz krajev, kateri bi pripadali po pravici bolj Slovanom, nego Nemcem.

Ali narodnogospodarske krivice jednake vrste so se vršile v preteklosti povsod in se vrše še vedno ker se meri narodnogospodarska odškodnina še zmerom po jednem in istitem sistemu. Krivico dela torej jedino narodna nemška politika, ko se ji zdi potrebno, slovanski živelj zatirati tudi z odjemavanjem zaslужka. Vendar pa ima ta politika za Slovane tudi dobre strani. Da bi se Slovani avstrijski učili nemščine, navajajo se razni razlogi. Mej temi razlogi priporoča jeden nemščino zaradi tega, ker s takim znanjem dobé Slovani laže zaslужk a p nemškem velikem svetu. Da si bi bil veljal tak razlog po največ za pojedince, ne pa za slovanske narode na čez, odpade z izganjanjem slovanskega življa izmej Nemcov jednakor priporočilo popolnoma. Ker se odmetajo celo izobraženi Slovani iz srede uradništva nemških mest, bi Nemci ne mogli usiljevati nemščine celo na srednjih šolah ne, ko bi se ne opirali na druga dokazila. V osnovnih šolah pa utegnejo odslej odstraniti Slovani nemščino z vso pravico, in sosebno koroški Slovenci imajo povod, da se odslej ne dajo več motiti, češ, da jim je nemščina potrebna zarad dotike in poslovanja in služeb mej Nemci. Sicer

LISTEK.

Iz pozabljenih spominov.

(Češki spisal Václav Beneš Třebízský, poslovenik J. Sattler.)

III.

(Konec.)

Od teh dob preteklo je že mnogo vode v Vltavi, ko so mi prišli po čudnem naključju v roke kosi starega porujavalega pergamenta, iz katerega so vzeti ti-le spomini.

Sliko iz onega samostana vidim pa vedno v duhu svojem do denašnjega dne. Visok, životen mož, kakih petdeset let star, vratu belega kakor sneg, pogleda nekako jezanga; obleka mu je pristnega kroja španjskega, desnica drži ustanovno listino, pisano latinski.

Bleč si glavo s temi na pol ožganimi, na pol oglodanimi listi, obstal sem na jednem, ki je bil popisan s sledčimi besedami: „In mora gledati za človekom, kako in kam kdo hoče. Če se pa postaviš določno na kako mesto, mahoma obraz njegov podobo premeni in pokaže se ti obliče, od katerega se naglo obrneš. Poobrazil je gospoda tega

slikar za pokoro, ker je, ko je bil živ, z dejanjem svojim podoben bil živali, ki je doma v tujih deželah in katero zovejo kameleon!“

A meni je prišla v spomin zopet slika iz onega samostana in tudi te okolnosti: Ko je češko pero še le škripalo, češki meč rjavel in češki lev tako bil ukročen, da so ga vodili male ne na pajčevini, dramil je češki čopič in silil k občudovanju. Roka je slikala sv. Sebastjana, kako so ga privezali k stebri in ga potem do kosti bičali, sv. Jarneja, kako so z njega kožo drli, sv. Petra, kako so ga z glavo k zemlji križali in bistro, le v časi prejemljivo oko je videlo v vsakej potezi celo mučenje svojega naroda. Roka je slikala Simforozo s teškim kamenom na grlu, kako jo vržejo v reko, in sedmero njenih sinov k stebri prikovanih, ki jih usmrtilo vsakega na drug način, in bistro, le včasi prijemljivo oko je videlo tudi mater, katerej so privezali na grlo težek, mlinsk kamen, obleko jej raztrgali na kosce in njene sinove tudi mučili na smrt, vsakega na drug način. Kdo izmej vernih Čehov bi ne bil spoznal v sliki takšnej utrapeno, milo zemljo svojo!

In od teh slikarjev so se dajali češki pleme-

nitniki slikati. Potem pa so svoje podobe razposiljali na vsa posestva in jih ukazali obesiti po samostanih na mestih, kjer jih je moral vsakdo nehotě opaziti.

„Naj sem vendar svetu podoben! — Razumeš?“

„Blagovoli, milost vaša, zaupati popolnem mojej umetnosti!“

Grof se je usedel v lenoško in se zagledal v svoj grb, ki je bogato razcveten se rdečil, modril, zelenil in žoltil mu prav pred očmi.

„Glavo, ekscelanca, za spoznanje v desno; levo roko malo višje! Tako!“

In še le zdaj je pričel slikar svoje delo.

Grof je bil jeden izmej prvh velmož češkega kraljestva. Bil je protektor universitatis Carolinæ, spisatelj imago amoris divini, smel je poviješati v stan plemeniti, rodbinski grb njegov bil je pomnjen z osmerokotno zlato zvezdo in s ščitom dvora avstrijskega, na katerem se nahajajo pismena F. M. R.; očetu njegovemu bilo je zastavljeno jedno kraljevo mesto v Čehih z vasmi nekaterimi, opravljal je službo predsednika pri prizivnem sodišči, bil je najvišji sodec deželnih, najvišji komornik, najvišji dvorski hišnik, najvišji dvorski grof praski, vitez

se kaže mej Nemci vsaj jednaka potreba, da se naseljujejo mej Slovani, in je torej za nje ista potreba, da se uči slovanščine, in se je bodo morali učiti, če se Slovani zavedo prav svojih dolžnosti.

Izgajanjanje, kakor so Nemci pričeli zdaj, pa zadeva najbolj slovenski živelj, ki opravlja pri Nemcih prav spodnja ali nizka opravila, za kakoršna ne marajo posebno življ drugih narodov. Slovan se udá za tak posel, ker živi doma sam na prenizki stopinji narodnogospodarskega in vsled tega tudi socijalnega razvijanja. Mestni, dasi nizki posel je sam po sebi slovanskemu tlačanu že zboljšek v primeri z domaćim stanjem.

Tako slabih razmer pa tudi mej Slovani ne bi bilo treba, ko bi bili agilnejci in živeji za prenaredbe podedovanih navad v domaćem delovanju. Ali slovenska narava je v resnici prepočasna in pre-konservativna, če nam je dovoljeno rabiti političen izraz, in zato je kaj zdravo, da Slovana zdrami tujec. Žalostno je sicer, da mora Slovanu krivica tujčeva odpirati oči, ali zadovoljnijm je nam biti, če se mu po taki poti odprejo v resnici. Poglejmo torej, kako bi si bilo pomagati v našem posebnem slučaju.

Politični razgled.

Notranje dežete.

V Ljubljani 21. oktobra.

Češki deželn zbor sešel se bode dne 29. novembra, kakor je avtentično izvedel „Prager Tagblatt“. Najbrž bodo tudi drugi deželn zbori zborovali v decembru.

Vniranje države.

„Po! Corr.“ piše se iz Sofije, da general Kaulbars samo zategadelj ni dosegel nobenega uspeha v **Bolgariji**, ker je tako nespretno postopal in je povsod le zapovedoval hotel. Vlada je mislila, da samo zategadelj Rusija želi, da se volitve za dva meseca odlože, da bodo ta čas vlado pri narodu dovolj počrnila, posadke zase pridobil ter napravila popolno anarhijo, da tako dobijo povod za okupacijo. Kaulbars bi se bil moral skušati sporazumi s sedanjo vlado, če mu je res bilo kaj za blaginjo Bolgarije. Sedanja vlada je tako le začasna in njena naloga je le ohraniti red, dokler ni voljen nov knez. Novi knez bodo pa tako lahko odpustili sedanjo vlado in poklicali Cankovce ali pa Karavelce. Sedaj gre samo zato, da se obrani red nekaj tednov. Zakaj torej napadati vlado, ki itak odstopi, ko spolni svojo nalogo. Knez Aleksander bi ne bil šel, ko bi bil njegov povrat mogoč. Bolgari so povedali generalu Kaulbarsu, da nečejo z zopetno volitvijo kneza Aleksandra povekšati zmešnjav v deželi. Volitev kneza je tako le prazna formalnost. Bolgari ne volijo kneza, ampak Evropa jim ga usili. Naj bodo voljeni v sebranje kateri koli poslanci, naj se voli precej ali čez dva meseca, voljen bodo oni, ki ga bodo izbrali velevlasti. Zategadelj odlašanje volitve nema nobenega pomena. — Ker ni misliti, da bi bila volitev kneza še tako hitro, svestovala je Anglija, da bi veliko sebranje si izbralo začasnega generalnega guvernerja, ki bi vodil upravo, dokler ne bodo voljen nov knez. Misli se, da bi večina vlastej temu pritrđila. — Turškim listom se poroča, da se v Bolgariji pripravlja prevrat Rusiji v prid. Delovanje generala Kaulbarsa ni ostalo brez uspeha. Zlasti vojska začela je simpatizirati z Rusijo in bode kmalu morda odstranila sedanjo vlado. Politično neizurjen bolgarski narod, ki je že vajen trpeti, bodo se pa udal Rusiji prijaznej vladi, ko bodo videli, da jo podpira vojska. — Posebno je pa potrlo Bolgare, da Turčija v vsem podpira Rusijo. Nota, ki jo je izročil Gadban effendi bolgarskej

vladi, zahteva da se volitve odlože, ker Rusija ni z volitvami zadovoljna, in ker se velevlasti še neso sporazumele o nikakem kandidatu za bolgarski prestol in ker je Bolgarija navezana na Berolinski dogovor. Bolgarska nekda misli odgovoriti na turško noto, da ne more odložiti sebranja, ker bi bilo to proti ustavi. Ko bi pa začela rušiti ustavo, bi pa ne mogla več vzdržavati reda. — General Kaulbars poslal je bolgarskej vladi noto, v katerej energično protestuje proti postopanju bolgarskih oblastev nasproti ruskim podložnikom. General omenja v svoji noti, da so več osob zaprli samo zategadelj, ker so njega obiskale, zlasti mora on vzeti v varstvo ruske podčastnike, ki so ostali v bolgarski službi. Ko bi bolgarska vlada še tako postopala proti ruskim podložnikom, pravi nota, bodo to imelo slabe nasledke. — „Agence Havas“ je pa izvedela tudi od ruske strani, da bi okupaciji Bolgarije centralne vlasti ne ugovarjale, ačko bodo Rusija dala potrebna jamstva. General Kaulbars pa upa, da okupacije ne bodo treba.

Rusija ne misli zasesi Bolgarije, ker upa brez tega doseči, kar želi. Okupacija Bolgarije bila bi razdražila Avstrijo. Sedaj pa, ko je Rusija misel na okupacijo opustila, jo bodoča pa podpirali Nemčija in Avstrija. To se že vidi. Nemški in avstrijski zastopnik ne pojeda na veliko sebranje v Trnovo in na bolgarsko noto zastran volitve novega kneza nesta dali nobenega odgovora. Ker Italija, Francija in Anglija vedo, da se brez carskih velevlastij ne da bolgarsko vprašanje rešiti, tudi te vlasti ne bodo priporočale nobenega kandidata za bolgarski prestol, dokler se ne sporazumejo z Rusijo. Avstrija in Nemčija sta teh misljih, da mora Rusija prva predlagati kandidata za bolgarski prestol. Rusija pa tega tako dolgo ne misli storiti, da se odnositi v Bolgariji za njo ugodno premene. Ker si sedaj sama bolgarska vlada ne bodo mogla pomagati iz krize, Rusija se pa neče ž njo pogajati in se me tem državno finančno stanje neprestano slabša, bodo v kratkem morala dati ostavko in Cankovci pridejo na krmilo. Nova vlada bodo pa razpisala nove volitve za sebranje, ki bodo gotovo povsem drugače izpale, kajti sedaj se v največ krajih opozicija ni udeležila volitev in je bila zmaga za vladne pristne jako lahka. — Ruski listi sovražno pišejo proti Nemčiji in Avstriji, ki se kažeta prijazni Rusiji, na skrivnem jeju pa delata ovire. Avstrija, namesto da bi podpirala generala Kaulbarsa, pa podpira bolgarsko regentstvo in vlado. Večina listov je teh misljih, da bi Rusija morala takoj izstopiti iz trošarske zvezze.

Srbska vlada je skupščini predložila budget za prihodnje leto in premembe nekaterih davčnih zakonov. Vse te predloge so se izročile finančnemu odseku.

Francoska ministerska kriza je poravnana. Ministra pravosodja in notranjih stvari ne bosta odstopila, ker se je pokazalo, da le po zmotnjavi ni vlada v zbornici dobila zaupnice. Mnogi poslanci bi ne bili glasovali za jednostavni dnevni red, ko bi bili vedeli, da to vladi ne bodo po volji. Pa tudi finančni minister še ostane. Pregovoril ga je Grevy sam.

Rimski dopisnik „Weser Zeitung-e“ konstatuje, da so se simpatije **Italijanov** do Nemčije jako ohladile. Oni politiki, ki so se naudilevali za Nemčijo, postali so ravnodušni, oni pa, ki so bili ravnodušni proti Nemcem, so jim sedaj sovražni. Povod temu je preveč prevzetna pisava nemških oficijoznih listov, ki so kar prezirali Italijo in ker se Nemčija kaže prijazna Vatikanu.

Domače stvari.

(Z Dunaja) se nam piše: Pred par tedni ste že bili priobčili vest, da bodo Križek, sovetnik v naučnem ministerstvu, umirovljen. To se je te dni tudi zgodilo. Ako mislite, da je to umirovljenje nam

vrstno, nekdaj sta se skušala vklip, in gospod grof je dobil spomin.

Slikar je izgovorjal to novico z neizmerno lednim glasom.

Poslednji potomec silno starega rodu, ki je bil v tem kraju od davnih časov naseljen, vrnil se je iz turške vojske . . .

„Dovolj! — Dovolj takšnih novin! — A zdaj niti besedice!“

„Kakor izvoli ukazati milost vaša! — Le miru prosim, ekscelenco!“

Gospod grofu se je zdelo, da se po vseh kotih prikazujejo pošastne postave, o katerih je pred nekolikimi dnevi čital preučeno razpravo; na celo se mu ustopele gorke potne srage, povstal je bled kakor smrt, ustne so drhtele, oči plaho tekale okrog, in na ušesa gospoda grofa bilo je v jednom ledeno:

„Le miru prosim!“

Najrajši bi bil kvišku planil in ubegnil v svoje sobe, kjer bi premišljeval o rečeh za grobom; ali ni mogel, kakor bi bil k tej lenoški z verigami prikovan in bi na nogah imel celo skaljo.

„Še nekoliko trenutkov miru, milost grofa!“

Najvišji dvorni grof praski se niti menil ni,

Slovanom v prid, se varate. Da se kaj tacega ne zgodi, za to vestno skrbi pl. Gautsch. Križek je šel, na njegovo mesto pa je poklican namestniški sovetnik Erich Wolf, ki je bil že sedaj ministerstvu opredeljen. Križek bil je Slovenom nasproten, pl. Gautsch, Enzenberg in novoimenovani Wolf pa nesnič boljši, kajti po vsej svojej preteklosti stojé sredi nemško-centralističkega tabora. Na boljem nesmo torej prav nič, kajti pregovor pravi: „Es kommt selten was besseres nach.“ Tako je!

— (Državni zbor) bode dne 29. t. m. prenehal s svojim zborovanjem, vsaj nemški listi poročajo, da se je predsednik Smolka tako izjavil.

— (Osobna vest.) Računski revident gosp. Martin Rissmaul imenovan je c. kr. računski sovetnik in predstojnik računskega oddelka pri takojšnjem finančnem ravnateljstvu.

— („Rusija znotraj“.) Pod tem naslovom pričel je „Slovenec“ v včerajšnji številki vrsto člankov, v katerih se Rusije notranje zadeve slikajo uprav s Höllen-Breughelovim kistom. Nikakor ni naš namen polemizovati s „Slovencom“, a obžalovati moramo, da slovenski list tako sovražno piše proti Rusiji, da svoj pouk o tej državi zajema iz dopisov iz Varšave v „Wiener Allgemeine Zeitung“ katerej je lastnik znani žid baron Ig. Kolisch, sodelavci pa sami krivonosi Abramovi potomci in strastni sovragi Slovanov. Rečeni dopis je izvestno že pred leti kje drugej bil tiskan, kajti sklicuje se na „Golos-a“, ki že par let ne izhaja več, a to nič ne stori, proti Rusiji ugaja nekaterim vsaka še tako starša.

— (Dramatskega društva odbor) vabi in opozarja vse one gospodične in gospode, ki želijo ustopiti v dramatsko pevsko solo, da se oglaša v sredo 27. ali v petek 29. t. m. od 11. do 12. ure dopoludne v stanovanji gospoda profesorja Gerbica (Zvezdarske ulice, Virantova hiša, II. nadstropje), kateri je prevzel vodstvo omenjene šole. Ime vodje dramatsko-pevske šole, katero pozna cela Slovenska — in ne samo ta — izključuje pač vsako drugo priporočilo.

— (V Vuherji) na Pohorji zmaga je pri občinskih volitvah narodna stranka, v vseh treh razredih voljeni so sami odločni narodnjaki. To je prva zmaga narodne stranke v tej občini in tem veseljša, ker smo dobili jednakih vestij tudi iz drugih krajev Štajerske in se smemo nemčurjem nasproti ponašati, da naša ideja prodira, nemškutarsko pa na vsej črti nazaduje.

— (V Šmartinu) v Rožni dolini na Štajerskem bile so 12. dne t. m. občinske volitve, ki so se vrstile v najlepšem redu. Izvoljeni so sami narodnjaki.

— (Ljudske šole v Trstu) se tudi pretekli ponedeljek nesko pričele, kakor je bilo naznajeno, ampak se bode stoprav dne 4. novembra.

— (Uradno izvestje o koleri:) Od polunoči 19. do polunoči 20. t. m. v Trstu 5 slučajev, v okolici O. Umrli 2 osobi, izmej prej zbolelih 5. Doslej 849 osob zbolelo, 271 ozdravelo, 522 pomrlo. Po deželi tudi včeraj nobenega slučaja za kolero.

— (Celovec) ima jako ugodno zdravstveno stanje. Od 12. do 16. t. m., torej celih 5 dñi, ni bilo v Celovci niti jednega mrlja.

kako zlobno se slikar smehlja in kako se raduje pogled njegov nad duševno razburjenostjo velemožnega gospoda.

S podobe na podobo, s predmetu na predmet je tekalo oko grofov in umetnik je prosil s še bolj mraznim in lednim glasom vnovič pokoja.

„Za denes sem gotov!“

Gospodu grofu se je izdrli skozi napol odprte ustne iz prs globok vzdih, in roka je segla nehote po belej obleki, da bi čelo in obraz otrla.

In ko je bila podoba dokončana, so jo vsi do neba prehvaljevali gospodu dvornemu grofu, da prele govori, tudi so te oči, ko bi žive bile. — Toda gospod grof te podobe vender ni obesil v dvorano. Ni se mogel skoro niti spoznati, prav te oči so se obračale, kam kdo hoče.

„Le dobro se postavite pred to sliko, poglejte v svoje obliče z obema okoma in sebe samega se ustrašite nad seboj samim se vzgrozite, osupnete! Tako bi se naj dali vsi slikati, — vsi kolikor vas je! Še le poznej vas dobro cené in temeljito spoznajo gadje vaše duše! — Že se mi je to posrečilo pri nekaterih!“

Slikar se ni dolgo mudil na grofovem gradu.

— (Kmetijsko predavanje ima v Boštanji) tajnik c. kr. kmetijske družbe gospod Gustav Pirc v nedeljo 24. t. m. popoldne po službi božji.

— (Akademično društvo „Triglav“ ima svoje drugo redno zborovanje v soboto dne 23. t. m. v gostilni „zum wilden Mann“ Jakomini gasse in sicer ob $\frac{1}{2}$ 8 uri zvečer. Dnevni red. I. Čitanje zapisnika. II. Poročilo odborovo. III. Volitev predsednika. IV. Volitev novega odbora. V. Volitev revizorjev. VI. Slučajnosti. Gosti dobro došli!

Častitim volilnim možem volilnega okraja Ptujskega in Rogatskega.

Vsled prerane smrti nepozabljivega nam gospoda Božidara Raiča izpraznen je sedež slovenskega poslance v deželnem zboru štajerskem.

Volitev naslednika vršiti se ima **28. oktober t. l.**

Shod volilcev v Ptui dne 18. t. m. proglašil je v soglasju z volilci Rogatskega okraja kandidatom za deželni zbor štajerski gospoda **dra. Frana Jurtelo**, pravnika in posestnika pri sv. Andraži v Slov. goricah.

Odbor političnega društva „Pozor“, kojemu je naloga, skrbeti za izvršitev sklepa volilnega shoda, obrača se do Vas, častiti volilni može, s prošnjo, da pridete dne **28. oktober t. l.**, kakor vselej dozdaj, polnoštivilno na volišče v Ptuj, ter volitve soglasno poslancem za deželni zbor štajerski narodnega kandidata gospoda

dra. Frana Jurtelo.

V Ptui, dne 19. oktobra 1886.

Odbor pol. društva „Pozor“ v Ptui.

Dr. Fr. Jurtela je porojen leta 1853 pri sv. Andraži v Slov. goricah kot sin kmetskih starišev, ki so mu leta 1863 umrli.

Po smrti starišev še le začel je študirati, gimnaziske študije izvršil je v Mariboru, juridične v Gradci, odvetniško prakso pa v Ptui in na Dunaju.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 21. oktobra. „Journal de St. Peterbourg“ razpravlja, da vsa bolgarska zadeva ni taka, da bi rušila evropski mir. Pravice Rusije do Bolgarije so obče pripoznane, bolgarska kriza je torej lokalna in vsa vprašanja, ž njo v zvezi stoječa, morejo se rešiti mirnim potom. Upati se sme, da bodo vladalci Bolgarske spoznali potrebo položaja. Ruske vlade zmernost je dokaz, da ima dovolj poroštov na razpolaganje, da uveljavi svoje nazore. Ruski vladi ne treba razburjati se, niti se prenagliči glede dogodkov.

Sofija 20. oktobra. Turški komisar Gadjban-paša zahteva v imenu svoje vlade, da se sebranje odloži, ker Rusija z volitvami ni zadovoljna in ker velesile glede kandidata za bolgarski prestol še ničesar ukrenile neso. Gadjban paša baje trdi, da je Rusija zajamčila celokupnost Turčije in nekoliko vojne odškodnine odpustila. Zato pa bode Rusija zasela in utrdila Dardanele, eventualno bode zasela tudi Bolgarsko, Turčija pa Vzhodno Rumelijo. (Poslednji stavek ni posebno verjeten. Uredn.)

Gospod dvorni grof je bil tudi rad, ko je umetnik izginil za vradi. A zdaj še le mu je prišlo na misel, da bi to čisto lehko utegnil biti zel duh. Zatorej je tudi čutil tako neizrečeno tesnobo; od tod tudi te gorce, težke srage potne na čelu in po obrazu. Saj mu je bilo prav tako, kot bi bil pričaran k lenoški.

In utrdil se je v svojem mnenju, ko je slišal, da je slikar dajal zlate prosjakom iz grada gredoč.

Od tega časa se je pečal z misljijo, da bi ustavil samostan in ni odjenjal, dokler ni zvršil svoje namere. S podobe so morali vse zlo pregnati z dolgim eksorcismom, drug umetnik je prislikal gospodu grofu v desnico ustanovno listino, in potem so jo obesili hitro na levo stran oltarja.

Gospod grof še je vrhu tega ustanovil, da bi molili vsako leto tisti dan, ko ga je slikal hudi duh.

Ali Bog sam ve, kam se je ustanova izgubila v vojnih in nemirnih časih, a podoba je bila po mnogih letih prenešena v refektorij, kjer se še nahaja dandanes; pravijo o njej druge, še čudnejše reči, pri katerih se glava vnovič, pa tudi še globje zamislji. Vendar o njih molčim.

Dunaj 20. oktobra. Mej poslanci se veliko govorijo o tem, bi li ne kazalo, da bi delegacije zborovale v Požunu, ako kolera v Budimpešti ne odjenja.

Dunaj 20. oktobra. V petem okraji zbolela za kolero dekla, ki je došla iz Budimpešte. Oddali so jo v bolnico na Vidni.

Budimpešta 20. oktobra. V poslednjih 24. urah 32 osob za kolero zbolelo, 15 umrlo.

Szegedin 20. oktobra. V poslednjih 24. urah 11 osob za kolero zbolelo, 6 umrlo.

Beligrad 20. oktobra. Ker se je v Zemunu kolera prikazala, odredilo se je za vsakega iz okuženih krajev prihajajočega sedmnevno zdravstveno opazovanje, za vsakega v njegovem stanišči je občevanje s sostanovalci izključeno.

Razne vesti.

(Madjarska zanikernost.) Ker v Budimpešti kolera hudo razsaja, odposlal je minister notranjih zadev dr. Olaha kot komisarja pregledat mestno opravo in zlasti vse naredbe proti koleri. Dr. Olah našel je grozne, uprav barbarske razmere. V 8. okraji našel je perilo za kolero umršega na dvor razobeseno. Trideset do štirideset otrok igralo se je okoli perila, o razkuženji ni bilo niti slaha ne duha. V 5. okraji poklicani so zdravniki h koleroznemu bolniku, a ni ga bilo. Jednak se je godilo v 9. okraji in dr. Olah pravi v svojem izvestji, da so zdravstvene razmere v Budimpešti grozne. Ni čuda, da pri takej zanikernosti kolera zahteva vedno novih žrtev.

(Zjednjene države) brojile so l. 1830 samo 13 milijonov duš, danes pa imajo že 56 milijonov prebivalcev. S številom prebivalcev pomnilo se je bogatstvo v velikanski razmeri. L. 1850 izračunili so narodno premoženje na 8.430 milijonov dolarjev, l. 1880 pa je narastlo na 48.950 milijonov dolarjev, to je na 100 milijard goldinarjev. Ogromne te vsote narastle so po velikanskem razvoji poljedeljstva in obrtništvu, glede katere zavzimajo severnoameriška republika danes prvo mesto na svetu. Vrednost angleških proizvodov znašala je 1880. leta 818 milijonov šterlingov, vrednost ameriških izdelkov pa 1.112 milijonov šterlingov, to je polovico vse evropske industrije. Brodovni promet Zjednjene držav nadkrijuje jedina Anglija, ki je v tej stroki brez dvojbe prva vlast in bude še dlje časa prva ostala. Angleško trgovsko brodovje imelo je 1880 l. 18 milijonov ton, Zjednjene države pa do 8 milijonov, a to je več, nego vse trgovsko brodovje Francoske, Nemčije, Norveške, Italije in Španjske vključno. Še večji pa je Zjednjene držav notranji promet, ki nadkrijuje vso ukupno vnosno trgovino Anglije, Francoske, Nemčije, Rusije, Nizozemske, Avstrije in Belgije. Tovorna vožnja na severnoameriških železnicah donaša vsako leto povprek 1100 milijonov goldinarjev, to je več nego dohodki vsega brodovja na svetu. Samo železnice v Pennsilvaniji odpravile so več blaga, nego vse trgovske ladje angleške. Proti tem velikanskim vstopom pa je vojna sila Zjednjene držav mala, da neznačna. Navadno znaša le 25.000 mož, ki so v oddelkih po 80 do 100 mož razdeljeni po vsej državi. Kadar pa pride sila, tedaj pa pokaže ljudovlada svojo moč in pred 20 leti, ko je bila vojna mej severnimi in južnimi državami, bilo je 2 milijona vojakov na bojiščih in 626 vojnih ladij branilo je morje in idejo svobode. Evropcu, premisljajočemu te številke, stori se milo pri srci in skoro obupajoč zre v bodočnost, kajti ne upa si pričakovati, da bi kdaj pri nas zavladale take razmere. Pri nas požira nečuveni militarizem vse dohodke, vse pridobitke pridnih rok, vso svobodo, ž njo pa razvoj in blaginjo narodov.

(Previdnost za pijke.) V glavnem mestu Danske, v Kodanji, je mestni zastop nedavno vsprijel načrt zakona, ki določuje, da se morajo osobe, nahajajoče se na ulici tako pijane, da ne morejo hoditi, v fijakerji spraviti domov, a vožnjo plača krčmar, pri katerem se ga je dotičnik nalezel.

Poslano.

Odprto pismo na gorenjske strelce.

(Samostal II.)

Morebiti ni več daleč tisti čas, ko se bo po naših hribih in dolinah razlegel historični, po Valvazorji pozabljenja rešeni slovenski bojni klic „Le v kup, le v kup!“ Mi menimo oni važni moment, ko bo naš vrhovni gospod vojskih trum z mogočno besedo svojo pozval na pozorišče „Črno vojsko“. — Kakor hudourniki ob nevihti vreli bodo na mig pokorni sinovi gora skupaj. Vse bo mrgelelo, nas bo kakor mravelj na mraljišči, z svojim mnoštvom za jezili bomo soteske, sovražnik naš zadel bo na trdnjava živo. Vendar pa se nam poživovalnemu pogumu in vroči ljubezni domovinski navzlic uriva dvom, bode li sekira, gnojne vile in jeklena kosa imela kaj pozitivnega uspeha nad primeroma mnogo manjšim regularnim krdelom sovraga?

Vojni minister hitel je, v skrbi, da pridobi za to napravo vse poslance, v jedni sapi zagotovljati, da se bo „Črna vojska“ sklical le v največji nujnosti in da se črnovojniki k nikakoršnem vajam kli-

cali ne bodo. Mi pa si upamo biti nasprotnih mislij in se bojimo, da bo črni voj poklican v zadnem trenutku in oborožen s strelnim orožjem težko sposoben odbiti strastni napad sovražnih sil in to samo zarad pomanjkanja vsake izvezbanosti.

Mi, ki zavzimamo prevažne pozicije na južni meji cesarstva, imamo dolžnost, ker vlada v svoji dobruti tega ne tirja, sami vežbati se v orožji, da ne bomo ob času nevarnosti, na obupni klic domovine, stopili v bojne vrste s strahom in trepetom, ampak s ponosom, ki ga daje zaupanje v lastno moč.

Lepa in mož vredna je navada, orožje nositi, ki pa žalibote vedno bolj in bolj gine. Ko smo bili mladi, nosil je sleharni v nalašč narejenem stranskem žepu brušen nož, ne skrivaj, očitno. Sedaj je to že dolgo prepovedano, akoravno bi mi kot narodno nošo imeli pravico, ohraniti si to navado. Takrat se ni čulo tako pogosto kot dan danes, da je bil kdo oboden. Ako so se fantje stepli, pustili so nože v nožnicah, dobro vedoč, da jih imajo vsi in se po tem takem razmerje sil ne poveča in ne pomanjka na nobeni strani. — S tem slučajem smo hoteli dokazati, da so policijske prepovedi orožje nositi le prazen strah in to na kvar občni moči narodov.

V pesnih naših domorodnih pesnikov čitamo pogostem besede puška, grom topov, ostri meč, šablonka brušna, a to ne smejo ostati le mrtve črke, meso naj postane beseda, v dejanji bodimo junaci.

Ni zadosti, da smo upisani pri županu za črnovojne, da čakamo, kedaj nas junaska brata smrt povabi v svate, ne, to ni zadosti, nikakor ne. Nam je treba že sedaj v mirnem času, v tisini pred viharjem silnim skrbeti, da nas obupni klic napadnega domovja najde pripravljene, take, kakoršne si nas le zeleti more, da ne bomo le začasni jez sovražnim navalom, takozvano „zobanje topov“, temveč neupogljiv bran, nad kojim se mora že v prvem nalivu v atome razpršiti nasprotnikov naših silna moč.

V starodavnih časih zadostovala je navpič nasa jena kosa, cep z železjem obit, brezumno in nedodljivljivo pa bi bilo, ko bi se dandanes v stoletji napredka zadovoljili s tako primitivnim cevjem, ker nam sedajnost radodarno v roke stiska orožje sto in stokrat bolje.

Lepa je naša domovina. Rodovitna polja menjavajo se z senčnatimi gozdji mej sadunosnim drejem se skivajo prijazne vasi, ki nam hranijo vse, kar nam je milo in draga. Žive nam skušeni očetje, dobre matere, mile ženice, bratje, sestre. Po livačah igrajo si nadpolni otroci. Odveč je prašati, bi li branili vse to? Vsak pojedini tvega kri in življenje, te nam kdo le prst položi na rodno zemljo. Pripravljeno smo braniti domovino svojo z vsemi močmi. Naprava črne vojske ni nam breme, ampak sveta dolžnost, mi pa hitimo, da se izvezbamo v orožji, dokler je še čas.

Najbolje sredstvo pa okrepiti narodovo splošno moč zdi se nam, ako nemudoma osnujemo obširno strelske društvo za vso Gorenjsko s pododbori v vsaki občini in v vsaki vasi. Kdor ve, kako ljubi naš narod orožje, zagotovljen je tudi, da bi tako društvo prvi dan štelo na tisoče članov, kateri bi bili ob času potrebe jedro in zaslomba črni vojski.

Obračamo se do vas vrlji bratje ob vznožji Karavank, okoli zelenih Jelovice, Poljanske doline, Bleda in Bohinja, stopimo v kolo, naredimo trdn vez in osnujmo takoj strelske društvo na najširji podlagi. Mejsebojno občevanje mož bo nam tudi v vseh drugih rečeh na korist. Mesto da bi ob nedeljah in praznikih po krčnah posejali, pustimo raje, da se razlega ostri pokrisani puški po naših dolinah, tekmujo raji z bistrim vidom in mirno roko.

Bolje je, da vsak v teh prekoristnih vajah, ki so možem zabava, zapravi tu pa tam kak groš nego bi s pocejanjem žganja spodkopaval sebi in svojim potomcem življenja moč.

Kadar pa pride čas nevarnosti in nas pozove svitli car na bojno polje, hej, kako veselo bomo se ustopili mož pri moži vsak na svoje mesto. Nihče s strahom orožja ne bode gledal v roki, kajti na ramenu bo visela njemu znanka, znanka ljuba risana, o kateri bi se s pesnikom labko veklo:

K'tera krogla v cev ji zajde,

Sreča sovražno tudi najde.

Gorenjci na noge! Naj naš glas ne bo glas upijočega v puščavi, zdramimo se in delajmo, dokler je dan, sebi v čast in domovini v slavo. Daj Bog in sreča junačka, da vam o priliki prvega obč. zabora „Gorenjegrajskega strelskega društva“ kaj kmalu moremo seči v bratske desnice.

Razširjeno zdravilo. Množiča se naročila na Mollovo „Francosko žganje“ dokazujojo o uspešnej uporabi tega sredstva proti protinu, trganju in vsem boleznim vsled prehlada. Steklenica 80 kr. Po poštem povzetji ga razpošilja vsak dan A. Moll, lekar, c. kr. dvorni založnik, na Dunaju, Tuchlauben 9. Po lekarnah in specerijskih prodajalnicah na deželi zahtevaj se izrečno Mollov izdelek z njegovo varstveno znakom in podpisom. 10 (20-7)

Tujci :

20. oktobra.

Pri **Stenu:** Stoll z Dunaja. — Leo iz Prage. — Richter, Reiter iz Brna. — Heier z Dunaja. — Toth, Novohradski iz Gradca. — Franke z Dunaja. — Zdorsky iz Celovca. — Ferry z Dunaja.

Pri **Neubau:** Prigelhof z Dunaja. — Behofschitz iz Linca. — Neubauer iz Budimpešte. — Stolz z Dunaja. — Baron Czernig, Gottwald iz Gorice. — Probst iz Kočevja. — Mistaro iz Pulja.

Pri **Cesarji avstrijski:** Levičnik iz Železničnikov.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močvina v mm.
20. okt.	7. zjutraj	731-87 mm.	12-8°C	brevz.	meglja	1-10 mm.
	2. pop.	734-31 mm.	20-0°C	sl. jzzh.	d. jas.	"
	9. zvečer	737-18 mm.	12-8°C	sl. jz.	jas.	dežja.

Srednja temperatura 15-3°, za 4-5° nad normalom.

Dunajska borza

dné 21. oktobra t. l.

(Izvirno telegrafirano poročilo.)

Papirna renta	83 gld.	50 kr.
Srebrna renta	84 "	25
Zlata renta	114 "	60
5% marenca renta	100 "	40
Akcije narodne banke	865 "	-
Kreditne akcije	280 "	60
London	125 "	20
Napol.	9 "	91
C. kr. cekini	5 "	91
Nemške marke	61 "	35
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	132 "
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	169 "
Ogrska zlata renta 4%	103 "	90
Ogrska papirna rents 5%	92 "	95
5% štajerske zemljissč. odvez. oblig.	105 "	50
Dunava reg. srečke 5%	100 gld	118 "
Zemlj. obč. avstr. 4% zlati zast. listi	124 "	50
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	- "	-
Prior. oblig. Ferdinandove sev. želez. ce	98 "	60
Kreditne srečke	100 g	176 "
Rudolfove srečke	10 "	19
Akcije anglo-avstr. banke	120 "	108 "
Trammway-drust velj. 170 gld. a.v.	200 "	25

Razglas.

Kranjski deželni odbor s tem objavlja, da se bodo pogodbene obravnave o samostojni deželni nakladi po 6 gld. od vsakega hektolitra (oziroma po 6 kr. od vsakega litra) porabljenih žganih pijač (žganja, spirita, ruma, araka, punčnega cveta, rozolige, likera in poslašenih žganih pijač sploh) za leto 1887. v smislu določil razglasila c. kr. deželnega predsednika za Kranjsko dné 12. januarija 1885., dež. zak. II. del štev. 6, v vseh zdolej omenjenih davčnih okrajih vršile.

Dogovor se bode v drugi polovici meseca novembra 1886 vršil za vsak okraj posebej v prostorih c. kr. okrajnega glavarstva, oziroma v prostorih, kjer so uradni dnevi c. kr. okrajnih glavarstev. Za mesto Ljubljansko in davčni okraj okolice Ljubljanske se bode vršil skupni dogovor.

Terja se pogodbene ali dogovorjene povprečnine (pavšale) od samostojne naklade za davčni okraj: postojinski . . . . . 2.400 gld. Škofjeloški . . . . . 5.200 " brdske . . . . . 2.400 " bistriški . . . . . 1.600 " kočevski . . . . . 1.200 " velikolaški . . . . . 1.200 " krški . . . . . 600 " idrijski . . . . . 1.600 " kranjski . . . . . 14.000 " kranjsko-gorski . . . . . 2.800 " ložki . . . . . 3.000 " Ljubljana (mesto) . . . . . 14.000 " ljubljanski (okolica) . . . . . 14.000 " kostanjeviški . . . . . 400 " litijski . . . . . 6.000 " logaški . . . . . 2.000 " metliški . . . . . 400 " vrhniški . . . . . 2.000 " mokronoški . . . . . 1.600 " tržički . . . . . 4.000 " radovljški . . . . . 10.000 " rateški . . . . . 300 " ribniki . . . . . 3.000 " novouneški . . . . . 1.600 " žužemperški . . . . . 600 " senožeški . . . . . 1.200 " zatiški . . . . . 1.600 " kamniški . . . . . 12.000 " trebenški . . . . . 400 " črnomeljski . . . . . 400 " višavski . . . . . 400 "

Pri pogodbeni ali dogovorni obravnavi mora navzoča biti večina vseh obdačenih obrtnikov davčnega okraja, po osobah in po obsegu obrtni in taista večina mora pogodbi ali dogovoru pritrdirti. Pooblaščenci obrtnikov morajo soboj imeti legalizovana pooblastila.

Povodom teh obravnav se smejo uložiti tudi zakupne ponudbe, na katere se bode pa samo takrat oziralo, ako bodo zgornji omenjeno letno navprečnino (pavšal) za najmanj deset procentov presegale, in ako se bodo do 10. novembra 1886. 1. pri deželnem odboru uložile, da bo še mogoče ponujeno navprečnino pri obravnavi obrtnikom in trgovcem naznaniti. Te zakupne ponudbe, katerim je doložiti 10% varčina, morajo tudi izrečeno zagotovljati, da ponudnika veže ponudba tako dolgo, dokler se mu ne bo naznanilo, ali je njegova ponudba v sprejetu ali ne. (784-1)

Zakupninski pogoji se lahko izvedo ob navadnih uradnih urah pri deželnem odboru kranjskem.

V Ljubljani, dné 18. oktobra 1886.

Od deželnega odbora kranjskega.

*****

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseh knjigarnicah knjiga:

Die

landwirtschaftlichen Gesetze u. Verordnungen des Herzogthums Krain.

Za poljedelce in gozdarje, političke uradnike, občinake predstojnike, osebito za kranjske učitelje in učiteljske pripravnike.

S pojasnilni izdaji na svitlo prof.

Vilj. Linhart.

6 pol v 8°. Cena mehko vezani knjižici je 50, po pošti 55 kr.

Ta knjižica obsega vse poljedelske postave in ukaze za Kranjsko: postavo za tičje varstvo, pokončevanje mrdesov, poljsko varstvo, za pokončevanje predenice, v obrambo ribarjenja itd., s pribljenimi prirodoslovnimi in poljedelskimi pojasnili. Tudi prilожene rasprave o «tičjem varstvu», «predenici», «umrem ribarstvu», «trtni uživitvami» ita. obsega mnogo poučjujočega in zanimivega. Dodatak razpravlja vrednost gozda in najvažnejše določitev gozdarskega zakona. Ker je gotovo toplo želeti, da se razširja znanje poljedelskih postav, kajti take zbirke gledi teb postav smo dodaj, ogredali, bode ta knjiga istinito pomogla tvoji potrobi. Priporočamo jo torej vsem onim, ki se počajo s poljedelstvom, osebito pa velečestitki duhovščini in kranjskemu učiteljstvu.

Ig. pl. Kleinmayr et Fed. Bamberg

knjigotržnica

v Ljubljani na Kongresnem trgu.

(716-3)

Naznajjam, da sem odpri

(788-1)

notarsko pisarno

v Mokronogu.

IVAN FISCHER, c.kr. notar.

(768-2)

J. Kimmel.

Krepak deček,

kateri je izdelal dva realkina razreda, 14 let star, želi ustopiti kot učence v kako trgovino z mešanim blagom.

(785-1)

Več iz prijaznosti pri upravnosti „Slov. Naroda“.

Vinska dražba v Veliki Nedelji.

V četrtek 28. oktobra t. l. proda se po dražbi okolu 35 do 40 štrtinjakov (198 do 226 hektolitrov) po 15. t. m. branega grajskega in redovno-cerkvenega vinskega mošta lastnega pridelka v grajskih kletih v Veliki Nedelji na Spodnjem Štajerskem, na jednakoimenovanej železniški postaji; v cimentovanih sodih, ki drže po 5 veder, proti gotovemu plačilu.

Tudi se proda 10 veder lanske slivovke.

Dražba se začne po prihodu osobnega vlaka, to je po 11. uri dopoludne.

Oskrbništvo komende nemškega viteškega reda v Veliki Nedelji,

dne 12. oktobra 1886.

VELIKA DENARNA LOTERIJA.

Najrovejša velika, od visoke državne vlade v HAMBURGU dovoljena in z vsem državnim prenoženjem zajamčena denarna loterija ima 100.000 srečk, od katerih se izzreba 50.500 srečk. Za žrebanje določeni skupni kapital znaša

9,550.450 mark.

Znamenita prednost te denarne loterije je ugodna naredba, da se vseh 50.500 dobitkov, ki so zraven v tabeli, že v malo mesecih in sicer v sedmih razredih sucesivno gotovo izzreba.

Glavni dobitek prvega razreda znaša 50.000 mark, poraste v drugem razredu na 60.000, v tretjem na 70.000, v četrtem na 80.000, v petem na 90.000, v šestem na 100.000, v sedmeh pa eventuelno na 500.000, specijelno pa na 300.000, 200.000 mark itd.

Prodaja originalnih srečk te denarne loterije je izročena podpisani trgovski hiši in vsak, kdo jih hoče kupiti, naj se neposredno na nju obrne.

Častiti naročevalci se prosijo naročiti pridejati dolične zneske v avstrijskih bankovceh ali poštnih markah. Tudi se denar lahko pošlje po poštni nakaznici, na željo se naročitve izvrši tudi proti poštnemu povzetju.

Za žrebanje prvega razreda velja

1 cela originalna srečka av. v. gld. 3.50.
1 polovica originalne srečke av. v. gld. 1.75.
1 četrtina originalne srečke av. v. gld. —90.

Vsek dobi originalno srečko z državnim grbom v roke in ob jednem uradni načrt žrebanja, iz katerega se razvidi vse načlane. Tako po žrebanju dobi vsak udeleženc uradno, z utisnim državnim grbom, listo dobitkov. Dobitki se točno po načrtu izplačajo pod državnim jamstvom. Ko bi kakemu kupcu srečki proti pričakovanju ne ugajal načrt žrebanja, pripravljeni smo neugajajoče srečke pred žrebanjem nazaj vzeti in dotično vsoto povrniti. Na željo se učnici načrt žrebanja naprej zastonj pošljajo na ogled. Da nam bo mogoče vsa naročila skrbno izvršiti, prosimo tistega kolikor mogoče hitro, vsekakdo pa pred

30. oktobrom 1886

nam direktno doposlati.

(773-2)

VALENTIN & CO.,
Bankgeschäft,
HAMBURG.